

Field : Education Psychology

Type : Research Article

Received: 10.09.2016 - *Corrected*: 26.11.2016 - *Accepted*: 13.12.2016

Gençlik Kamplarında Görev Yapan Liderlerin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi*

Şakir TÜFEKÇİ¹, Cemal GÜNDOĞDU², Evrim ÇELEBİ³

¹Malatya Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüğü, Malatya, TÜRKİYE

²İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Malatya, TÜRKİYE

³Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Elazığ, TÜRKİYE

E-Posta: sakir_-44@hotmail.com

Öz

Bu araştırma Gençlik ve Spor Bakanlığı'na bağlı gençlik kamplarında görev yapan kamp liderlerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Tanımlayıcı türdeki araştırmanın örneklemini 400 aktif lider oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile Korkut (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ)'nin yer aldığı anket formu kullanılmıştır. Araştırmamızda soruların Cronbach alfa değeri 0.93 olarak bulunmuştur. Verilerin analizinde bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Kamp liderlerin İBDÖ toplam puan ortalaması 106.0 ± 12.5 olarak belirlenmiş ve iyi düzeyde bulunmuştur. Liderlerin iletişim becerisinden aldıkları puanlar gençlik kampında görev yapma süresi arttıkça artmaktadır ve bu fark anlamlıdır ($p < 0.05$). Liderlerin gençlik kamplarındaki görevlerine göre de iletişim becerileri incelenmiş, grup lideri ve program sorumlularının puanları en yüksek bulunmuştur. İletişim becerileri açısından yaş gruplarına, cinsiyete, medeni duruma, öğrenci veya mezun durumda olmalarına göre fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Anahtar kelimeler: Kamp lideri, iletişim, iletişim becerileri

* Bu makale, 13-16 Ekim 2016 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen Uluslararası Avrasya Spor, Eğitim ve Toplum Kongresi'nde bildiri olarak sunulmuştur.

Evaluation of Communication Skills of the Camp Leaders Who Served in Youth Camps

Abstract

This research was conducted to evaluate the communication skills of the camp leaders who served in youth camps of the Ministry of Youth and Sports. The sample of this descriptive study consisted of 400 active camp leaders. Personal Information Form, and the Communication Skills Assessment Scale (CSAS) developed by Korkut (1996) was used for data collection. In our study, the Cronbach's alpha value of the items was found to be 0.93. In data analysis, independent group t-test and ANOVA were used. The mean CSAS score of the camp leaders was 106.0 ± 12.5 , indicating good level of communication skills. The CSAS scores of the camp leaders increase with the increased working time in a youth camp, and this difference was significant ($p < 0.05$). The communication skills of the youth camp leaders were also analyzed according to their duties in the youth camps, and the scores of the program managers were found to be the highest. There was no difference in communication skills in terms of age groups, gender, marital status, and being undergraduate or graduate ($p > 0.05$).

Keywords: Camp leader, communication, communication skills

1. Giriş

Evrensel bir deneyim olan iletişim bir kişinin diğer kişileri etkilediği tüm süreçleri kapsamaktadır. Bir başka ifadeyle iletişim fikirlerin, duyguların düşüncelerin niyet ve gereksinimlerin insanlar arasında karşılıklı olarak iletildiği bir süreç olarak da tanımlanabilir (Özcan, 2006). İnsan ancak ilişkileri içinde var olabilen bir varlık olduğundan, insanların düşünebilme, düşündüğünü karşısındakine anlatabilme yeteneği toplumsal yaşamın temelini oluşturur (Cüceloğlu, 1996). İletişim üzerine yapılan çalışmalar, iletişimin üç temel özelliğinin olduğunu ortaya koyar. Bunlardan ilki iletişim etkinliğinin insanları gerektirmesidir. İkinci olarak iletişim, paylaşmayı gerekli kılar; yani iletişimde gönderici ve alıcı, mesajın ortak bir anlamı üzerinde anlaşmalıdır. Son olarak, iletişim semboliktir. Semboller; jestler, mimikler, sesler, harfler, rakamlar ve sözcüklerdir. Alıcı ve gönderici mesaja aynı anlamı verdikleri zaman, tam olarak iletişim ortaya çıkar (Tutar ve ark, 2003). İletişim becerileri ise, pek çok beceri için temel oluşturmakta ve sözel olan ve sözel olmayan mesajlara duyarlılık, etkili olarak dinleme ve etkili olarak tepki verme biçiminde özetlenebilmektedir. Bu beceriyi kazanmış birisi, kendisine yöneltilen bir uyarı, eleştiri veya şikâyet karşısında, tek açı yerine çok açıdan anlam verme yeteneğine sahip olabilecektir (Bingöl ve Demir, 2011). Liderlik özellikleri arasında; kişinin kendini iyi ifade edebilmesi, başkalarıyla uyumlu ilişkiler kurabilmesi, toplumsal duyarlılıkları yüksek olma gibi özellikleri başta gelmektedir. Bu araştırma gençlik kamplarında görev yapan kamp liderlerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

2. Materyal ve Metod

Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini gençlik kamplarında görev yapan aktif 1217 lider oluştururken, örnekleme 400 aktif lider oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile Korkut (1996) tarafından geliştirilen İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ)'nin yer aldığı anket formu kullanılmıştır. 5'li likert tipi ölçek 25 sorudan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan ifadelere verilen cevaplar için katılımcılardan; hiçbir zaman (1), nadiren (2), bazen (3), sıklıkla (4), her zaman (5) seçeneklerinden uygun olanı işaretlemeleri istenmiştir. Ölçekte tersine maddeler yer almadığı için ölçekten elde edilen puanın fazlalığı bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdiklerini göstermektedir. Araştırmamızda soruların Cronbach alfa değeri 0.93 olarak bulunmuştur. Anketler Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın Nisan 2016 tarihinde düzenlemiş olduğu hizmet içi eğitiminde gençlik kampı liderlerine dağıtılarak gözetim altında cevaplamaları sağlanmıştır. Anketlerin doldurulmasında gönüllülük esas alınmıştır. Verilerin analizinde normal dağılıma uygunluk gösterdiği için bağımsız gruplarda t testi ve ANOVA kullanılmıştır. $P < 0.05$ anlamlılık düzeyi olarak kabul edilmiştir.

3. Bulgular

Bu bölümde araştırmaya katılan kamp liderlerinin demografik özellikleri ve iletişim becerilerine yönelik bulgular verilmiştir.

Tablo 1. Kamp liderlerinin genel demografik özelliklerinin dağılımı

	Sayı (n=400)	%
Yaş		
19-23 yaş	169	42.2
24-28 yaş	173	43.3
29 yaş ve üzeri	58	14.5
Cinsiyet		
Bayan	144	36.0
Erkek	256	64.0
Medeni durum		
Evli	49	12.2
Bekar	351	87.8
Eğitim durumu		
Öğrenci	183	45.8
Üniversite mezunu	217	54.3

Araştırmaya katılan kamp liderlerinin yaş ortalaması 24.9 ± 3.7 'dur. Tablo 1'de kamp liderlerinin genel demografik özellikleri yer almaktadır. Kamp liderlerinin %43.3'ü 24-28 yaş grubunda, %36.0'ı bayan, %64.0'ı erkek, %87.8'i bekar, %54.3'ü üniversite mezunudur.

Tablo 2. Kamp liderlerinin gençlik kamplarındaki görevleri ve görev sürelerine göre özelliklerinin dağılımı

	Sayı	%
Gençlik kampındaki göreviniz*		
Program sorumlusu	68	17.8
Grup lideri	237	62.2
Halk oyunları lideri	22	5.8
El sanatları lideri	12	3.1
Müzik lideri	20	5.2
Paintball lideri	12	3.1
Tiyatro lideri	10	2.6
Kaç yıldır gençlik kampında görev yapıyorsunuz?		
0-4 yıl	301	75.3
5 yıl ve üzeri	99	24.8

*Soruğu cevaplamayanlar analiz dışı tutulmuştur

Kamp liderlerinin %62.2'si grup lideri, %17.8'i program sorumlusu olarak görev yapmakta, %20.0'ı diğer faaliyetlerde yer almaktadır. Kamp liderlerinin %75.3'ü 4 yıl ve daha az süredir gençlik kampında görev yapmaktadır (Tablo 2).

Tablo 3. Kamp liderlerinin iletişim becerisi puanlarının demografik özelliklere göre dağılımı

		İBDÖ	
		Ort±SS	F/ p
Yaş grupları	19-23 yaş	106.5±12.7	$F=1.369$
	24-28 yaş	104.9±12.5	$p=0.256$
	29 yaş ve üzeri	107.7±11.4	
Cinsiyet	Bayan	105.6±13.3	$t=-0.433$
	Erkek	106.2±12.0	$p=0.666$
Medeni durum	Bekâr	105.5±11.9	$t=-0.317$
	Evli	106.1±12.7	$p=0.751$
Eğitim durumu	Öğrenci	104.9±13.2	$t=-1.641$
	Üniversite mezunu	106.9±11.7	$p=0.102$

Araştırmaya katılan kamp liderlerinin İBDÖ demografik özelliklere incelendiğinde yaş gruplarına, cinsiyete, medeni duruma ve eğitim durumlarına göre dağılımın benzer olduğu bulunmuştur ($p>0.05$).

Tablo 4. Kamp liderlerinin iletişim becerisi puanlarının gençlik kampındaki görevleri ve görev sürelerine göre dağılımı

		İBDÖ	
		Ort±SS	p
Gençlik kampındaki görevleri	Program sorumlusu	106.5±12.2	$F=1.837$
	Grup lideri	106.7±11.4	$p=0.161$
	Diğer	103.8±14.6	
Gençlik kampındaki görev süreleri	0-4 yıl	105.1±12.5	$t=2.486$
	5 yıl ve üzeri	108.7±11.9	$p=0.013$

Liderlerin İBDÖ toplam puan ortalaması 106.0 ± 12.5 'dir ve iyi düzeydedir. Liderlerin iletişim becerisinden aldıkları puanlar gençlik kamplarındaki görevlerine göre incelendiğinde grup lideri ve program sorumlularının puanlarının daha yüksek olduğu ancak farklılığın anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Kamp liderlerinin gençlik kampında görev yapma süreleri iletişim becerileri üzerinde etkili bir faktör olarak bulunmuştur. Buna göre kamp liderlerinin gençlik kampında görev yapma süresi arttıkça iletişim becerileri de artmaktadır ($p<0.05$).

Tartışma ve Sonuç

Araştırmaya katılan kamp liderlerinin yarıdan fazlası 24 yaş üzerinde ve üniversite mezunu, üçte ikisi erkek, büyük çoğunluğu bekarıdır. Kamp liderlerinin üçte ikisi grup lideri, üçte biri program sorumlusudur ve diğer sosyal faaliyetlerde yer almaktadır. Kamp liderlerinin dörtte üçü 4 yıl ve daha az süredir gençlik kampında görev yapmaktadır (Tablo 1 ve Tablo 2).

Kamp liderlerinin iletişim becerilerinin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir (106.0 ± 12.5). Ceyhun ve Malkoç'un (2015) çalışmasında öğrencilerin İBDÖ puan ortalaması 103.8 ± 9.2 ,

Bingöl ve Demir'in (2011) çalışmasında 101.6 olarak bulunmuştur ve araştırma bulgumuzdan düşüktür.

Kamp liderlerinin İBDÖ puanları demografik özelliklere göre incelenmiş; yaş gruplarına göre iletişim beceri puanları değişkenlik göstermemiştir. Ceyhun ve Malkoç'un (2015) çalışması araştırma bulgumuzu destekler niteliktedir.

Kamp liderlerinin iletişim becerileri puanları cinsiyete göre incelenmiş ve anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Benzer bir bulgu olarak Kıssal ve arkadaşlarının (2016), Ceyhun ve Malkoç'un (2015), Yanık'ın (2015), Saracaloğlu ve arkadaşlarının (2009), Bingöl ve Demir'in (2011) çalışmalarında iletişim becerileri puanları kızlar ve erkekler arasında farklılık göstermemiştir. Bu sonuçlar araştırma bulgumuzla uyumludur.

İletişim beceri puanları kamp liderlerinin medeni durumlarına ve eğitim düzeylerine göre incelendiğinde farklılık göstermediği belirlenmiştir. Kumcağız ve arkadaşlarının (2011) çalışmasında benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Kamp liderlerin İBDÖ'den aldıkları puanlar gençlik kamplarındaki görevlerine göre incelendiğinde grup lideri ve program sorumlularının puanları daha yüksek olmakla birlikte bu sonucun anlamlı farklılık oluşturmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$). Kamp liderlerinin gençlik kampında görev yapma süreleri iletişim becerileri üzerinde etkili bir faktör olarak bulunmuştur ve kamp liderlerinin gençlik kampında görev yapma süresi arttıkça iletişim becerileri de artmaktadır ($p<0.05$). Bir başka çalışmada benzer şekilde çalışma yılı arttıkça çalışanların iletişim becerisi puanlarının arttığı belirlenmiştir (Kumcağız ve ark.2011).

Sonuç olarak kamp liderlerinin iletişim becerilerinin yüksek düzeyde olduğu, kamp liderlerinin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi ve gençlik kampındaki görevleri gibi özelliklerinin iletişim becerisi üzerinde etkili faktörler olmadığı ancak gençlik kampında görev yapma süresi arttıkça kamp liderlerinin iletişim becerisi düzeylerinin yükseldiği belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

Bingöl, G., Demir, A. (2011). Amasya Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi. *Göztepe Tıp Dergisi* 26(4):152-159.

Ceyhun, S., Malkoç, N. (2015). Karabük Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeyleri. *International Journal of Social Sciences and Education Research* 1(4): 1570-1580.

Cüceloğlu, D. (1996). *Yeniden İnsan İnsana*. Remzi Kitabevi, 12. Basım, İstanbul.

Kıssal, A., Kaya, M., Koç M. (2016). Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeyleri ve Etkileyen faktörlerin Değerlendirilmesi. *ACU Sağlık Bilimleri Dergisi*, (3):134-141

Korkut, F. (1996). İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2:18-23.

Kumcağız, H., Yılmaz, M., Çelik, B.S., Avcı, A.İ., (2011). Hemşirelerin iletişim becerileri: Samsun ili örneği. *Dicle Tıp Dergisi* 38(1): 49-56.

- Özcan, A. (2006). *Hemşire Hasta İlişkisi ve İletişim*. Sistem Ofset Bas.Yay. Ankara.
- Saracaloğlu, S.A., Yenice, N., Karasakaloğlu, N. (2009). Öğretmen Adaylarının İletişim ve Problem Çözme Becerileri İle Okuma İlgi ve Alışkanlıkları Arasındaki İlişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2): 187-206.
- Tutar, H., Yılmaz, M.K., Erdönmez, C. (2003). *Genel ve Teknik İletişim*. Nobel Yayınları.
- Yanık, M. (2015). Spor türü ve diğer bazı değişkenlerin beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerine etkisi. *International Journal of Human Sciences* 12(2): 1366-1376.